

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Cap. VIII. De Templorum ornatu, & Cultu sacrarum Imaginum &
Reliquiarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

minus authentica supersint, & exinde multi, tempore Nostrī Prædecessoris, Romanum Breviarium & Missale assumpserint, ex quo magna confusio & discrepantia consecuta est; ideo uniformitatem in Ecclesiam nostram inducere volentes, mandamus, ut omnes Clerici, Canonici, Pastores & Ecclesiæ Ministri, sibi de Romanis prospiciant intra Pascha & Nativitatem Christi, ritumque Romanum per omnia servent, quoad Ecclesiam vero nostram Cathedram, cum Capitulo Nostro, de modo & tempore Romanum illa in Ecclesia introducendi, mature deliberabimus. Procurabimus etiam, ut libri, ad hunc Romanum usum necessarii, in Civitate Nostra Osnabrugensi comode haberi possint.

3 Nemo novos sibi ritus fingat, introducat, aut usurpet; sed in Ecclesia omnia moderata, conformia, & consona sint. Curforius ille ac concitatus legendi cantandique abusus omnino exulet; omnia maturitatem, gravitatem, pietatem, religionem, ac reverentiam erga Deum redoleant.

4 Et quia dominum Dei decet sanctitudo, nemo in Ecclesia in conspectu Domini garriat, nugetur, obambulet, circumspectet curiose, aut aliud quippiam, loci sanctitate indignum, tractet; quod cum Laicis etiam vetitum sit, multo maxime Clericis interdictum est; qui ubi aqua benedicta se ad ingressum aspergerint, ac sacram Eucharistiam cernui salutarint, conferre se ad locum suum modeste debent; ceteroqui ad Nos a Prälatis Ecclesiæ referantur, & quotidianis distributionibus præventur.

5 Aquælustralis, nec non cinerum, herbarum, palmarum, aliorumque fructuum, definitis temporibus, ac certis diebus, in Ecclesia benedici solitorum, usum legitimum ac rectum probent ipsi, & alii commendent: & quoniam cæmonias hujusmodi, fanniones hæretici, vel ex ignorantia contemnunt, vel ex malitia derident, ipsis tueantur, mysteria que in his latent, vim adversus antiqui hostis infidias, & sciant ipsi, & alii, ubi opus fuerit, ad confutandos hæretieorum errores, ex probatis autoribus explicitent.

6 Eadem prorsus ratione, non solum adversus Acatholicos defendere, sed ipsi etiam visitare debent Processiones, seu publicas totius Ecclesiæ, seu peculiares suis Diœcessis, seu statas, seu ex occasione indictas, quoties eæ instituentur. Noverint vero omnes, in hujusmodi Processionibus, quæ prælata cruce aut vexillo, bono ordine, viris in unum, foeminas in alium cætum distributis, debent fieri, abstinentium prorsus esse à fabulis, risibus, nugis, levitatibus, discursibus, curiositatibus, compotationibus, præbendumque Laicis esse modestiæ & pietatis exemplum. si qui vero Symposiorum aut nundinationum quarumcunque abusus irreperint, eos abrogent Parochi, aliive ad quos munus hoc pertinet.

CAP. VIII. De Templorum ornatu, & cultu sacrarum Imaginum & Reliquiarum.

P Ræter externum illum decorum domus Dei & ornatum, quo templa debent esse conspicua, religiose etiam affervantur Sanctorum Reliquæ & Lipsana, nec non Christi Domini ac Sanctorum Imagines, quæ uti à Iovinianis & Iconoclastis vehementer impugnatae sunt, ita à Catholicis omnibus acriter ac gloriose propugnatæ. Etenim, cum sacra illa membra atque osla, viva quondam fuerint Spiritus sancti domicilia atque tempora, ad quorum vel attractum vel intuitum vel cultum maxima Deus edidit prodigia, quod utriusque testamenti exemplis perspicuum est; plane convenit, ut à fidelibus Christi populis honeste condantur, pretiosisque loculis pie conserventur, ad illorum honorem, & gloriam Dei, cuius Sancti nimis honorificati sunt. Si itaque, vel ad populi devotionem excitandam, vel ad Deum per intercessiohem Sanctorum suorum, & exhibitionem sacrorum pignorum, placandum, Reliquiæ hujusmodi, aut præter consuetudinem, aut pro more, ostendenda sint, jubemus, ut non à Laicis, sed à Clericis, solemni cum apparatu, accenso lumine, reverenterque, ac sine quæstū omni, fiat. Ostendantur vero Reliquiæ sinceræ, non falsæ pro veris, non incertæ & dubiæ pro certis ac probatis, non incognitæ pro cognitis, sine superstitione omni, impoftura, & abuso: quocirca opus erit, singulis schedam aliquam, è qua dignoscantur, apponere. sicubi vero nova vel ederentur vel edi putarentur miracula, ad qua magnus fieret populi concursus, id Prälati vel Parochi Nobis illico significant, ut mature dijudicetur quid sentendum, ne credulum vulgus vel capiat superflitione, vel commentitiis miraculis falcinetur.

2 Statuimus insuper, ne sacræ Reliquiæ, sine expressa Nostra licentia in scriptis obtenta, extrahantur, donentur, aut extra Diœcessum nostrum exportentur, sub poena Excommunicationis late sententiæ.

3 Christi Salvatoris, Deiparæ Virginis & Sanctorum statuae atque imagines, non in Templis solum, sed in privatis etiam Oratoriis, Sacellis, aris & agris, retinendæ, decore vestiendæ ornandæque, & vero etiam honorandæ sunt, eo quod effigies sint suorum prototyporum, quibus etiam honor recte defertur. Sunt etiam hujusmodi statuae atque imagines, atque alia historiae sacræ vel piæta vel sculptæ, indocta plebis veluti libri, in quibus Redemptionis nostræ mysteria legunt ac recolunt, quarum è conspectu pietatem hauriunt atque confirmant, ad imitationem denique excitantur. Vnde convenit, decenti eas cultu ornare, ut Deus laudetur in Sanctis suis; quos licet fecit probris atque convitiss incessant, Catholicæ.

*Conc. Tri-
dent. Seſſ.
25. De
invoc. ve-
nerat. &
reliq. SS.*

*d. decreto
ſeff. 25.*

*Conc. Nic.
2. & Tri-
dent. d.lo-
co c. perla-
tum. De
consecr.
dift. 3.*

*d. c. per-
latum.*

tholica tamen Ecclesia semper venerata est, non latriæ sed longe dispari duliae cultu, non ignara, honorem, servo habitum, in Dominum, redundare, fasque esse homini, honorare illum quem Deus ipse honorat.

4 Ne quæ tamen novis Iconomachis calumniandi ansa præbeatur, cavendum omnino est, ne in Ecclesiis sculpaatur pingantur statuæ vel imagines Sanctorum, qui ab Ecclesia & probatis historiis non habent autoritatem. Cavendum præterea, ne falla veris in hujusmodi imaginibus misceantur, aut profanum quid ac fabulosum inferatur. Multo maximæ attendendum est, ne turpes, incompositæ, ex gentilium scriptorum libris petitaæ, aliæ profanæ imagines, sculpturæ, picturæ, in domo Dei videantur.

5 Volumus etiam, ut imagines ac statuæ deformes, fractæ, vetustate confituptæ vel corroſæ, aliisque de causis indecentes, e Tempulis removeantur.

6 Mandamus præterea Pastoribus & aliis quibuscumque Ecclesiæ Rectoribus, ut nullæ posthac imagines, statuæ, epitaphia, Altaria in Ecclesiis & locis Ecclesiasticis ponantur, nec quicquam aliud figurat, constituantur, mutetur, nisi Nostra aut Nostri in Spiritualibus Vicarii approbatio præcesserit: nec Pastores, multo vero minus editui aut Provifores, cuiquam in Choro sedem vel stationem certam concedant. Quæ vero haec tenus à quibusdam in Ecclesiis positaæ fuerunt fides ampliores, quæ prospectum ad summum Altare impendunt, aut aliis obstatculo sunt, maxime vero quæ prope Altaria collocatae sunt, directione Vicarii Nostri & cura Pastorum ad debitam moderationem redigantur.

CAP. IX. De Indulgencie & Purgatorio.

1 **Q**uemadmodum fortiori nunquam ariete petita quassataque est Ecclesia, quam eo, quem primo quæstus Indulgenciarum præcōnes adorarunt, postea vero iniqui lucri & glorie competitores, & votirupæ à Religione apostatae, Quinti Euangeli verbicines, ei admoverunt, ita contentione omni, & armatura Fidei, obſistendum est.

2 Condonationes illæ, quæ ab ipso exordio nascentis Ecclesiæ, exemplo sancti Pauli cæterorumque Ecclesiæ prælidiū, dispensatae sunt, caute ac circumspecte ex potestate clavium, dataque solvendi ac ligandi facultate & potestate, defendantur.

3 Ad tollendos etiam errores, pro fuggetu demonstrandum est, Indulgencias omnes, in meritis Passionis ac Sanguinis Christi fundari, qui, ex copio & inexhausto satisfactionis suæ thesauro, Ecclesiæ suæ, ejusque praefidibus, reliquerit instrutissimum Eleemosynarum spiritualium sacrum ærarium, è quo parce ac prudenter, pro inopum indigentia, & dispensato-

ris autoritate, debiti alieni nomina, & inexsolutæ peccatorum poenæ, solvi possint, (solvere enim dispensatores mysteriorum Dei possunt ex mandato divino quidquid ligatum est, sive culpa illud sit, sive poena) accedente præfertim Sanctorum Dei amicorum quasi collatitia (deprompta tamen ex meritis Christi) liberalitate.

4 Præcipimus etiam, ne ullæ Indulgencie publicæ per Dioceſia Noſtrā ab ullo ſeu Regulari ſeu non Regulari, ſine Noſtra Scientia & approbatione proclamentur, ne qua incautis Catholicis ad Superftitionem, vel Hæreticis ad iniquam calumniam, occafio detur, cum illi interdum è taxo ſuaveolentiam, hi ex flore virus hauriant. Si vero Iubilæum publicum, aut aliae communes vel privatæ Ecclesiæ. Ordinumque Indulgencie denuncientur, earum ſe compotes faciant Christi fideles.

5 Indulgenciarum ſacrarum uſum frequentem, ſi non induxit, conſultuit tamen purgatoriū ſeu piacularis ignis, in quo inexpiatæ à penis temporalibus animæ detinentur, donec, Apoftolo docente, detrimentum paſſæ, ſalvaſtiant per ignem. Prævit, in hoc misericordia opere, exemplo Laicis omnibus Iudas Machabeus, qui, ex communī veræ Ecclesiæ conſenſu, ſanctam & ſalubrem eſſe censuit cogitationem pro defunctis exorare, ut à peccatis folvantur. Ea propter præcipimus, ut annuæ, vel aliis definitæ temporibus ac diebus, defunctorum piorum memorie, oblatione ſacrificiorum, Eleemosynarum ab iſis constitutarum elargitione, aliisque piis operibus, ex Ecclesiæ cujusque conuentudine receptis, & à Nobis probatis, pie integre que peragantur. Pro Hæreticis vero, & infantibus in prima innocentia defunctis, ſuffragia hujusmodi neſtant, cum nec hi indigent, nec illis profint.

6 Quia vero ii, qui in penis Purgatorii detinentur, unius Nobiscum corporis membra, Fratres & amici Noſtri, ope Noſtra & ſuffragiis maxime indigent; idcirco mandamus, ut diebus ſingulis ſub vefperum, quando ad ſalutationem Angelicam lignum datum, ad Ecclesiæ noſtræ Metropolitana exemplum, aliæ campanâ in ſingulis Ecclesiis detur lignum; quo auditio, omnes ex Christiana misericordia pro Defunctis, piè ac diligenter Deum, divitem in misericordia, orient.

CAP. X. De dierum Festorum, Esuriuum, & Ferrialium obſervatione.

1 **E**xoleverunt jam in Christianismo Faſti & Nefasti gentilium dies; vanae & profanæ annorum, mensium & dierum obſervations ex Genethliacorum disciplina, Apoftolica ſententia damnatae ſunt; Festos Galat. 4. vero dies, vel Dci ipsiusmeti iuſſu, vel autoritate Ecclesiæ aut legitimi Magistratus, institu-

1 Cor. 3.
verſ. 14.
15.
2 Mach.
12. v. 43.

tos,